

Integrovaná strategie území MAS ORLICKO

Specifická oblast: VZDĚLÁVÁNÍ

TERÉNNÍ ŠETŘENÍ

(1. ČÁST)

VÝSLEDKY

PŘIPRAVTE S NÁMI STRATEGII DO ROKU 2020

„ORLICKO V ROCE 2020 – JAKÉ BUDE?“

TERÉNNÍ ŠETŘENÍ-Předškolní a školní vzdělávání

V rámci přípravy Strategie proběhlo terénní šetření zaměřené na ověření potřeb regionu v oblasti vzdělávání. Cílem tohoto šetření bylo ověřit, v jaké situaci se vzdělávání v našem regionu nachází a oslovit tak co nejširší množství lidí, kterých se vzdělávání týká. Šetření bylo prováděno ve čtyřech směrech, skládalo se tedy ze čtyř na sobě nezávisle probíhajících částí. Byla uspořádána série besed zaměřených na veřejnost, která má o vzdělávání zájem. Besedu mohl navštívit každý, koho téma zajímá. Další částí byla anketa, rovněž zaměřená na veřejnost, zejména rodiče, jejichž děti navštěvují nebo začnou navštěvovat předškolní či školní vzdělávání a osoby, kterých se vzdělávání týká, a mají o něj zájem. Další šetření probíhalo na úrovni škol a to samostatnými dotazníky pro mateřské školy a základní školy, kdy byly o vyplnění dotazníku požádány všechny školy v regionu. V následujícím textu budou blíže popsány jednotlivé způsoby uskutečněného šetření.

1) Besedy

V rámci série besed o vzdělávání s názvem Vzdělávání pod lupou – Předškolní a školní vzdělávání a péče; dostupnost, úroveň, nové přístupy a témata se konalo celkem 9 besed na různých místech a v různých časech.

Besedy proběhly v následujícím pořadí:

- 14.3. od 17 hod v RC Jablíčko, Jablonné nad Orlicí;
- 21.3. od 9,30 hod v RC Rosa, Česká Třebová;
- 21.3. od 17 hod v RC Pohoda, Žamberk;
- 3.4. od 10 hod v RC Srdíčko, Ústí nad Orlicí;
- 10.4. od 10 hod v MC Medvídek, Ústí nad Orlicí;
- 11.4. od 16,30 hod v RC Dětský svět, Lanškroun;
- 17.4 od 16 hod RC Mozaika, Letohrad;
- 29.4. od 9,30 v RC Pohoda, Žamberk (podruhé);
- 15.5. od 16 hod v Lesní školce, Libchavy

Místa pro uspořádání besed byla zvolena s ohledem na prezentovanou tematiku tak, aby se informace dostala k co nejširší části veřejnosti, která má o dané téma zájem, či se jí bezprostředně týká. Cílovou skupinou tedy byli zejména rodiče dětí navštěvující mateřskou či základní školu. Rodinná a mateřská centra napříč naším regionem byla vhodným prostorem pro uspořádání takovéto besedy, neboť pro rodiče je to většinou známé prostředí, cítí se tam bezpečně a je ochoten diskutovat na různé téma.

Zveřejnění besed probíhalo ve spolupráci s jednotlivými centry prostřednictvím pozvánek. Každé centrum má jiný způsob komunikace, který považuje za efektivní a veřejnost je na něj zvyklá. Nejčastěji byly při zveřejnění pozvánek používány: sociální síť Facebook, tištěné pozvánky v místě konání, internetové stránky center, email všem členům, zpravodaj apod.

Cílem besed bylo pak, získat od veřejnosti názor na to, zda je veřejnost spokojena s předškolním a školním vzděláváním v naší oblasti. A zda je dobře postaráno o všestranný

rozvoj dětí, které navštěvují školní zařízení se sídlem v našem regionu. Cílem bylo také společně s veřejností, v tomto případě zejména s rodiči dětí ve věku 0-15 let hledat možnosti rozvoje v oblasti vzdělávání v našem regionu. Besedy se konaly v dopolední i odpoledních hodinách, tak aby mohly být navštíveny i pracujícími rodiči.

Obsahem besedy bylo seznámit účastníky s aktuálním děním ve vzdělávání (Strategie vzdělávání 2020 MŠMT, Rámcový vzdělávací program, dlouhodobý záměr Pardubického kraje ve vzdělávání apod. a podnítit diskusi ohledně stavu a úrovně vzdělávání v naší oblasti tím, že rodičům byly prezentovány některé jiné přístupy a možnosti ve vzdělávání (Montessori pedagogika, Waldorfská pedagogika, domácí vzdělávání, lesní školky, program Začít spolu, přístup Respektovat a být respektován a další) a byly zmíněny i projekty s jiným přístupem, které fungují nebo se připravují v našem regionu).

Besedy navštívilo celkem přes sto účastníků. Jejich složení bylo cca 70% - rodiče dětí navštěvující mateřskou či základní školu a cca 30% - pedagogičtí pracovníci, lidé se zájmem o vzdělávání.

- A) **Nejčastější problémy, které rodiče diskutovali, jsou:** pedagogové, kteří nemají možnost či se nechtějí vzdělávat; nízká šance na výměnu pedagoga; strach z chování pedagogů k dítěti v případě, že sdělí svou nespokojenost; nemožnost se dítěti adekvátně věnovat z důvodu počtu dětí ve třídě; chybějící individuální přístup; kapacitní problémy; pedagogové vidí chyby v dětech; nedostatečné podněty pro rozvoj dětí
- B) **Výhody stávajícího vzdělávacího systému:** dostupnost vzdělávání, spokojenost se zázemím a materiálním vybavením prostor, ve kterých se děti vzdělávají
- C) **Návrhy řešení, které rodiče diskutovali:** peníze na vzdělávání pedagogů; obrana proti vyhoření pedagogů; vznik konkurence stávajícím školským zařízením, transformace stávajících školských zařízení-jiný přístup, jiná forma výuky; snížení počtu žáků ve třídě;

Podrobněji k jednotlivým diskutovaným bodům:

add A) Jako velký problém vidí rodiče skutečnost, že je velký rozdíl mezi přístupy jednotlivých pedagogů k dětem. Často pedagogové zůstávají v jednom zaměstnání několik desítek let, práce je nenaplňuje, nejsou ochotní se zajímat o nové přístupy k dětem a vše, co by mohlo ohrozit jejich pozici v zaměstnání, z principu odmítají. Jejich nadřízení většinou nemají možnost a také nechtějí situaci řešit, často z osobních důvodů. Kvalitu vzdělávání považují rodiče za dostačující v rovině informací, které se děti dozvídají, problém vidí v rovině rozvoje schopností dovedností a přístupu k dětem, tzv. škatulkování apod.. Rodiče také uvádějí, že pedagogové si často stěžují na chování dětí, jsou přesvědčení, že chyba je v dětech, že si jich (pedagogů) dostatečně neváží. Chybu vidí pedagogové i v chování rodičů, kteří jsou často obviňováni z toho, že nestojí za pedagogem, ale stojí za dítětem. V hodnocení úrovně vzdělání zazníval i termín „vyhoření“ v souvislosti s přístupem pedagogů k výuce. Možnost konkurence, například vznik soukromého školského zařízení, pedagogové odmítají, přesto že si často stěžují na přebytek dětí ve třídách. Rodiče jsou přesvědčení, že stížností na postup pedagoga, uškodí svým dětem a tak často rezignují. Kapacitní problém byl zřejmý ve větších městech. Rodiče řeší problém s neumístěním dítěte do předškolního zařízení individuálně. Na základních školách nebyly kapacitní problémy zaznamenány. Rodiče by uvítali možnost umístit dítě do školského zařízení od nižšího věku většinou z důvodu udržení si zaměstnání, což však není z kapacitních a často i organizačních důvodů možné. Rodiče také vidí problém v nedostatku rozmanitých podnětů a aktivit pro efektivnější rozvoj dětí a to

zejména v předškolním vzdělávání (pohádky pouštěné z přehrávače, místo čtení knihy před spaním, časté vymalovávání omalováněk, vytváření stejných výtvarných prací, odpočinek po obědě i pro ty, kteří odpočívat nechtějí, málo času stráveného v přírodě apod.)

add B) Rodiče si myslí, že školy nemají problémy s vybavením či zařízením. Jsou přesvědčeni, že než nové lavice a skříně, je důležitější, co se děti ve škole /školce naučí a jak se k nim pedagogický sbor chová. Rodiče si myslí, že ve stávajícím systému je dostupnost vzdělání pro všechny, s tím jsou rodiče spokojeni, problém vidí v kvalitě vzdělávání.

add C) Nejčastěji bylo na besedách ze strany rodičů sdělováno, že pedagogové by se měli celoživotně a pravidelně vzdělávat, aby měli možnost přizpůsobit se novým poznatkům a zůstali tak otevření změnám v přístupu k dětem. Ve vzdělávání vidí rodiče částečně i obranu proti již zmiňovanému „vyhoření“. Rodiče si myslí, že vzdělávání pedagoga by mělo probíhat i na úrovni osobnostní, čím se přirozeně zlepší přístup k výuce a i k dětem. Primárně vidí rodiče možnost pro lepší kvalitu vzdělávání v postupné transformaci stávajících školských zařízení a to jak mateřských tak základních škol, zejména proto, že to rámcový vzdělávací program umožňuje a rovněž i z finančních důvodů na straně rodičů. Ve většině případů jsou rodiče ochotní přispívat dětem na kvalitnější vzdělávání a to i z toho důvodu, že na předškolní vzdělávání svých dětí již přispívají. Názor na výši příspěvku na vzdělávání se různil. Rodiče jsou přesvědčeni, že individuálním a respektujícím přístupem by došlo k výrazně rychlejšímu rozvoji dětí už v předškolním vzdělávání. Rodiče jsou přesvědčeni, že vznik konkurence školským zařízením by v regionu rozšířil a především zpestřil nabídku vzdělávání a byl prospěšný i pro školská zařízení, které by byly nuceny k transformaci z důvodu zachování atraktivity, jak je tomu například i v případě zřizování cizojazyčných hodin v předškolních zařízeních. Rodiče si myslí, že i snížením počtu dětí ve třídách by byla pedagogům dána větší možnost individualizace výuky.

Samostatným častým bodem besedy bylo **zařazení dětí se speciální vzdělávacími potřebami** do mateřských škol a základních škol. Rodiče obecně nejsou proti začleňování dětí do běžné výuky s tím, že by to ale nemělo mít zatěžující vliv pro pedagogy. Často se rodiče shodli na tom, že při stávajícím systému výuky je začlenění dětí s jakýmkoliv problémem velmi zatěžující. Cestu vidí v celkové změně výuky, tak, aby se každé dítě mohlo rozvíjet individuálně svým možnostem a schopnostem. Rodiče jsou přesvědčeni, že by měl být pedagog podpořen v takovém případě asistenty, kteří by při takovémto začlenění pomáhali. Výhodu vidí v tom, že děti tak zlepšují své sociální vztahy a kontakty. Spousta rodičů ovšem neví, co přesně si pod termínem inkluze představí a jak by konkrétně takovéto začlenění mělo proběhnout v zařízení, kam dochází jejich děti.

Obecně z vyjádření rodičů vyplynulo, že často nevědí, jaké možnosti ve vzdělávání existují, co by po předškolním a základním školství mohli požadovat. Často pouze cítí, že by předškolní a školní zařízení měla fungovat jinak. Vzhledem k tomu, že v naší oblasti je pouze minimální možnost volby, vstupují do stávajícího vzdělávacího systému s výhradami k některým okolnostem, z nichž část je popsána výše. Někteří rodiče (přibližně 30%) jsou informovaní, přáli by si pro své děti jinou formu vzdělávání, ale z důvodu prakticky neexistující nabídky tuto možnost nemají.

2) Vzdělávání – anketa pro veřejnost

V anketě se konkrétními dotazy zaměřujeme na získání informací o dostupnosti, úrovni, nových přístupu a témat v oblasti vzdělávání. Prostřednictvím ankety jsme oslovili veřejnost s konkrétními dotazy, jak jsou spokojeni s předškolním a školním vzděláváním v naší oblasti a zda je dobře postaráno o rozvoj dětí v našem regionu.

Anketa byla vytvořena a zveřejněna na webových stránkách www.surveio.com/cs/, které umožňují tvorbu dotazníků. Odkaz na vyplnění ankety byl rovněž na stránkách www.mas.orlicko.cz, jeho šíření bylo zajištěno informací na besedách, emailovou korespondencí a zveřejněním na jednotlivých facebookových a webových stránkách center. Papírové formuláře byly ponechány v centrech k vyplnění. Sběr odpovědí probíhal od 14.2.2013 do 27.5.2013.

Cílem ankety bylo mimo jiné zjistit v rámci přípravy Strategie na období 2014-2020 jak si vzdělávání v našem regionu stojí a kam bychom chtěli, aby se do budoucna ubíralo. Anketa se skládá z 9 jednoduchých dotazů, vyplňována byla elektronicky i v papírové formě. Dotazníky vyplněné ručně byly do systému zadány elektronicky. Ankety se zúčastnilo 104 respondentů.

Z vyhodnocených dotazníků vyplynulo, že na otázky odpovídali z cca 70% rodiče, jejichž děti v současné době navštěvují mateřskou nebo základní školu, cca 25% rodičů, jejichž děti začnou mateřskou nebo základní školu navštěvovat v horizontu 1-3 let. Přibližně 5% respondentů ankety se oblast vzdělávání týká a má o ni zájem.

Z hodnocení spokojenosti s mateřskými a základními školami, které jsou respondentům známy, vyplynulo, že jsou převážně spokojeni ve všech dotazovaných kategoriích. Nejvíce respondentů (70%) je velmi spokojeno a spokojeno s využívanými prostorami. Spokojenost převažuje v kategoriích: přístup pedagogů k dětem, přístup pedagogů k rodičům, rozvíjení osobnosti dítěte, rozvíjení dovedností dítěte, strava, informovanost rodičů, provozní doba (od-do). Vyšší nespokojenost je zaznamenána u odpovědí týkajících se pobytu dětí v přírodě (necelých 33%), zohlednění potřeb/talentu/problémů dítěte (37,5%), provozní doba o prázdninách (necelých 44%). Přestože v kategoriích rozvíjení osobnosti dítěte a rozvíjení dovedností dítěte převažovala mezi odpovídajícími spokojenost, procento vyjadřující nespokojenost není zanedbatelné. V otázce rozvíjení osobnosti dítěte vyjádřilo nespokojenost celkem 30,77% respondentů a v otázce rozvíjení dovedností dítěte celkem 25,04%. Podobně je tomu i s kategorií týkající se stravy, kde nespokojenost vyjádřilo celkem 27,89% respondentů. Necelých 20% odpovídajících pak není spokojeno s přístupem pedagogů k dětem.

Jako nejdůležitější kritéria při vzdělávání v předškolním a školním zařízení odpověděli dotázaní následovně: jako nejdůležitější kritérium byl vyhodnocen přístup k dětem (93,27%), dále rozvíjení osobnosti dítěte (70,19%), rozvíjení dovedností dítěte (50%), zohlednění potřeb/talentu/problémů dítěte (47,12%). Nejmenší důležitost byla přirazena vybavenosti využívaných prostor (6%), přístup pedagogů k rodičům (9%), strava (13%). Respondenti volili maximálně 3 možnosti z 8 daných.

Na dotaz: „Pokud byste si mohli zvolit MŠ či ZŠ dle svých představ a požadavků na výuku a pedagogy, jaký způsob vzdělávání byste vybrali pro své děti? (zvolte max. 3 možnosti)“ byl žebříček nejvíce preferovaných možností následující: výuka, která je propojena s praktickým životem 70,19%, výuka se zaměřením na individuální přístup ke každému dítěti 60,58%, výuka pedagogy, kteří se snaží dále vzdělávat 42,31% a rozšířená výuka cizího jazyka/častá přítomnost rodilého mluvčího 28,85%.

Méně byly voleny možnosti: klasickou výuku v MŠ a ZŠ, je ověřená a dostatečně komplexní a odborná 22,12%, vzdělávání zaměřené na šetrný přístup k okolí a přírodě 22,12%, výuka s co nejdelším pobytem v přírodě 19,23%.

Na anketní otázku od kolika let věku by měly mít děti možnosti navštěvovat předškolní zařízení, respondenti v různých formách odpověděli přibližně 43x, že děti by měly mít možnost chodit do předškolního zařízení od 2 let. Že by měly děti navštěvovat takovýto druh zařízení děti od 3 let věku dítěte bylo zaznamenáno přibližně ve 44 odpovědích. Další odpovědi byly: ve 4 letech 9x, v 5 letech 2x, v 6 letech 1x a v 7 letech 1x. Respondenti volili

různé formy odpovědi (číslovka, text, věkové rozmezí), výsledky byly z těchto odpovědí odvozeny.

Problém s dostupností či přijetím dítěte do mateřské či základní školy mělo 29,81% dotázaných. S žádnými problémy se nepotýkalo 45,19% dotázaných a 25% těch, co odpovídali, nedokáže tuto problematiku posoudit.

Drtivá většina respondentů (88,46%) na otázku: „Pokud byste měli možnost zapsat své děti do ZŠ/MŠ, jejíž program by byl založen na individuálním a respektujícím přístupu k dětem a nabízel by rozšířené možnosti vzdělávání a péče, byli byste ochotni na docházku do takového zařízení přispívat?“ odpověděla, že by byla ochotna přispívat na docházku svých dětí do zařízení popsaného ve znění otázky. S příspěvkem by nesouhlasilo 11,54%.

Výše příspěvku pak byla odstupňována následovně: méně než 1000 (64,42%), až 2 000 (32,69%), až 4 000 (2,88%).

V otázce dopravy do zařízení popsaného výše by bylo své děti ochotné dovážet 51,09% rodičů. Opačný názor mělo 48,91% dotázaných.

3) Anketa pro MŠ

Anketa se zaměřuje na to, v jaké situaci se nacházejí školy v našem regionu, zejména na skutečnost, kde školám v jejich činnosti chybějí finanční zdroje a kam by finanční zdroje, které by měly k dispozici, nejčastěji směřovaly. Otázky ankety se týkaly i vzdělávání pedagogů a aktivit, které školy připravují pro veřejnost.

Osloveno bylo celkem 59 mateřských škol, které se nacházejí v našem regionu, z nichž dotazník vyplnilo celkem 27 mateřských škol (přibližně 46%).

Anketa byla vytvořena a zveřejněna na webových stránkách www.survio.com/cs/, které umožňují tvorbu dotazníků. Odkaz na vyplnění ankety byl rovněž na stránkách www.mas.orlicko.cz. Školy byly osloveny emailem, který obsahoval přímý odkaz na vyplnění a následně kontaktovány telefonicky. Anketa o rozsahu 17 otázek byla vyplňována pouze elektronickou formou s cílem co nejméně respondenty zatížit časově.

První otázka se týkala názvu školy, zřizovatele a kapacity. Druhá otázka řešila aktuální počet dětí ve škole. Třetí otázka se zabývala kapacitou škol v letech 2014-2016. Na tuto otázku 10 škol odpovědělo, že očekává 100% nebo téměř 100% využití kapacity. Sedm škol, očekává využití kapacity na 80-95%.

Čtvrtá otázka se týkala investiční vybavenosti škol, abychom získali představu o tom, v jakém prostředí školy fungují. Odpovědi jsou následující: V nové či rekonstruované budově sídlí 44,44% škol, oproti tomu v budově bez rekonstrukce, která je starší 15 let sídlí 51,85% škol. Zařízení (židle, stolky), které je starší než 10let, vlastní 59,26% škol. Dostatek vzdělávacího materiálu (knih, didaktických pomůcek, senzomotorických pomůcek apod.) má 40,74%. Dostatek hracích prvků na venkovním hřišti má 48,15% škol.

V páté otázce týkající se vzdělávání pedagogů školy v 66,67% uvádějí, že se zúčastňují všech možností k dalšímu vzdělávání. Z uvedených odpovědí však také vyplývá, že na vzdělávání pedagogů není dost finančních prostředků (48,15%). Nezanedbatelná procenta (40,74%) jsou také uvedena u odpovědi, že vzdělávání pedagogů je dobrovolné. V roce 2012 se vzdělávacího kurzu zúčastnilo 85,19% škol. Vzdělávacího kurzu zaměřeného na rozvoj osobnosti a dovedností dítěte se v roce 2011-2012 zúčastnilo 88,89% škol. Kurzu zaměřeného na individuální přístup k dětem se zúčastnilo 40,74% škol, nezúčastnilo se ho 59,26% škol.

V otázce týkající se zapojení do Evropského programu (vzdělávání, vybavenost...) v posledních 5 letech odpovědělo kladně 14,81% dotázaných. Žádného programu se nezúčastnila převážná většina 85,19%. Situace základních škol je v této otázce zcela opačná. Mezi projekty, do kterých byly školy zapojeny, patřily například: Kurz Logopedické prevence v rámci EU, Kompetence učitele mateřské školy, Mateřská škola 21. Století.

Prakticky ve všech případech školy uvedly, že se zúčastňují aktivit pro děti, mládež, rodiče nebo širokou veřejnost. Rozsah aktivit je v mnoha případech velmi rozdílný.

Na otázku: „Do jakých aktivit, byste měli v případě získání dotačních prostředků prostřednictvím MAS ORLICKO zájem, se především zapojit? (vyberte 3 možnosti) bylo nejčastější odpovědí (62,96%) pořízení vybavení objektu (stoly, židle, lavice, postele...). Pořízení pomůcek bylo zvoleno ve 48,15% případech. Shodně se 44,44% měli respondenti zájem o rozšíření venkovního zázemí MŠ a zkvalitnění stavebně-technického stavu objektu, ve kterém působí. Financování vybavení, stavebních úprav a vzdělávání pedagogů s možností rozšíření nabídky/programu školky (např. výuka cizích jazyků v rámci denního programu, přístupy zaměřené na respektující a individuální přístup k dítěti, podpora inkluzivního vzdělávání atd.) volilo 33,33% dotázaných.

V otázce číslo 13 byl prostor pro připomínky, podněty apod. Část škol tuto nabídku využila. Odpovědi se velice různí, není tedy účelné je statisticky hodnotit. Otázky 14 až 17 se týkaly kontaktních údajů na jednotlivé školy.

4) Anketa pro ZŠ

Anketa se zaměřuje na to, v jaké situaci se nacházejí školy v našem regionu, zejména na skutečnost, kde školám v jejich činnosti chybějí finanční zdroje a kam by finanční zdroje, které by měly k dispozici, nejčastěji směřovaly. Otázky ankety se týkaly i vzdělávání pedagogů a aktivit, které školy připravují pro veřejnost.

Osloveno bylo celkem 48 základních škol, které jsou v našem regionu, z nichž dotazník vyplnilo celkem 37 základních škol (přes 77%).

Anketa byla vytvořena a zveřejněna na webových stránkách www.surveio.com/cs/, které umožňují tvorbu dotazníků. Odkaz na vyplnění ankety byl rovněž na stránkách www.mas.orlicko.cz. Školy byly osloveny emailem, který obsahoval přímý odkaz na vyplnění a následně kontaktovány telefonicky. Anketa o rozsahu 17 otázek byla vyplňována pouze elektronickou formou s cílem co nejméně respondenty zatížit časově.

První otázce byly sdělovány údaje týkající názvu školy, zřizovatele a kapacity. Druhá otázka řešila aktuální počet dětí ve škole. Třetí otázkou jsme chtěli získat informaci, jaké využití předpokládají školy v letech 2014-2016. Sedm škol odpovědělo, že očekává využití kapacity v rozmezí 80-100%. Celkem 16 škol, očekává využití kapacity na 60-75%. S využitím kapacity na 40-58% počítají 4 školy. Odpovědi nejsou úplné, některé bude možné vyhodnotit až matematickým přepočtem s porovnáním s kapacitou školy.

Následující otázka řešila investiční vybavenost škol (stáří školy, vybavenost nábytkem, učebním materiálem). Odpovědi jsou následující: v nové či rekonstruované budově sídlí 59,46% škol, oproti tomu v budově bez rekonstrukce, která je starší 15 let sídlí 48,65% škol. Zařízení (židle, lavice), které je starší než 10let, vlastní 37,84% škol. Dostatek vzdělávacího materiálu (knih, didaktických pomůcek apod.) má 51,35 %. Dostatek venkovního relaxačního a sportovního využití v dosahu školy má 32 43% škol.

Pátou otázkou se dostáváme ke vzdělávání pedagogů. Školy v 64,86% uvádějí, že se zúčastňují všech možností k dalšímu vzdělávání. V nadpoloviční většině škol je vzdělávání pedagogů dobrovolné (54,05%). Nadpoloviční počet (51,35%) škol také uvedel, že vzdělávání

pedagogů není dost finančních prostředků. V loňském roce (2012) se nějakého vzdělávacího kurzu zúčastnilo 94,59 % škol. Vzdělávacího kurzu zaměřeného na rozvoj osobnosti a dovedností dítěte se v roce 2011-2012 zúčastnilo 59,46% škol. Kurzu zaměřeného na individuální přístup k dětem se zúčastnilo 48,65% škol, nezúčastnilo se ho 51,35% škol.

Základní školy se oproti mateřským školám výrazně zapojují v Evropských programech (vzdělávání, vybavenost...). V posledních 5 letech se zapojilo 97,30% dotázaných. Žádného programu se nezúčastnila pouze 2,70%. Mezi projekty, do kterých byly školy zapojeny, patřily nejčastěji například: EU peníze školám, Moderně nejen v přírodních vědách, Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Školy uvedly, že se zúčastňují aktivit pro děti, mládež, rodiče nebo širokou veřejnost a to s větším i menším rozsahem, který je velmi individuální. Využívání prostor školy širokou veřejností, je nejčastěji v případech cvičení pro rodiče s dětmi, cvičení pro širokou veřejnost v 67,57% případů, k jiným nespecifikovaným účelům ve 40,54% případech.

Na otázku: „Do jakých aktivit, byste měli v případě získání dotačních prostředků prostřednictvím MAS ORLICKO zájem, se především zapojit? (vyberte 3 možnosti) bylo nejčastější odpovědí (62,16%) pořízení učebních pomůcek (knihy, učebnice, pomůcky, vybavení pro praktickou výuku apod.). Zlepšení okolního prostředí volilo 51,35% škol. Pořízení vybavení objektu (židle, lavice, úložné prostory...) volilo 48,65% škol. Do zkvalitnění stavebně-technického stavu objektu, ve kterém působí, by investovalo 40,54% a do financování vybavení, stavebních úprav a vzdělávání pedagogů s možností rozšíření nabídky/programu školky (např. výuka cizích jazyků v rámci denního programu, přístupy zaměřené na respektující a individuální přístup k dítěti, podpora inkluzivního vzdělávání atd.) by chtělo investovat 27,03% dotázaných.

V otázce číslo 13 byl prostor pro připomínky, podněty apod. Část škol tuto nabídku využila. Odpovědi se ze statistického hlediska různí. Otázky 14 až 17 se týkaly kontaktních údajů na jednotlivé školy.

Závěr:

Na základě výše uvedeného můžeme sledovat, že požadavky veřejnosti, která se účastnila besed a požadavky veřejnosti, která vyplnila anketu, se vzájemně doplňují. Shodně byla hodnocena potřeba kvalitních a neustále se vzdělávajících pedagogů. Převážná část respondentů ankety se shodla na tom, že by svému dítě umožnili navštěvovat MŠ či ZŠ, jejíž program by byl založen na individuálním a respektujícím přístupu k dětem a nabízel by rozšířené možnosti vzdělávání a péče. Potvrzuje to i četnost odpovědí v otázce, která se týká požadavků na způsob vzdělávání, kdy nejvíce respondenti volili možnosti: výuka propojené s praktickým životem, výuka se zaměřením na individuální přístup ke každému dítěti a výuka pedagogy, kteří se snaží dále vzdělávat. Stejný názor mají i účastníci besed. Účastníci besed však mají negativnější zkušenost s přístupem pedagogů k dětem ve stávajících školách, zejména pak v rovině individuálního a respektujícího přístupu.

Ve vztahu potřeb veřejnosti, rodičů vůči školám jsou vidět požadavky na úrovni kvality a obsahu výuky, kdy si většina účastníků besed i respondentů ankety myslí, že školy jsou na tom s materiálním vybavením dobře. Z šetření v mateřských i základních školách naopak vyplývá, že nejčastěji by školy chtěli investovat do vybavení. Například v mateřských školách preferuje 62,96% odpovědí investici do pořízení vybavení objektu (stoly, židle, lavice, postele,...) a 48,15% investici do pořízení pomůcek (didaktické pomůcky, senzomotorické pomůcky, knihy, materiál na tvoření...) . V základních školách má pak

62,16% škol zájem o investici do pořízení učebních pomůcek (knihy, učebnice, pomůcky, vybavení pro praktickou výuku apod.) a 51,35% by volilo investici do zlepšení okolního prostředí školy. Preference škol a veřejnosti se tedy v této oblasti výrazně rozcházejí.